

Catalunya Romànica. XVIII. El Vallès Occidental i el Vallès Oriental. Barcelona, 1991, pàgs. 159 a 199.

Monestir de Sant Cugat del Vallès. Guia històrica i arquitectònica.— Curial Edicions Catalanes. Barcelona, 1994. 118 pàgs., amb il·lustracions.

J.-F. C.

BIBLIOGRAFIA

Actes de les Jornades d'Homenatge al Dr. Jaume Marquès i Casanovas. Cultura i societat a les terres de Girona. Girona, 26 i 27 de novembre de 1933. "Annals de l'Institut d'Estudis Gironins" (Girona), XXXIII i XXXIV (1994), 675 i 669 pàgs., amb il·lustracions.

El Dr. Jaume Marquès i Casanovas fou un d'aquests eclesiàstics i a la vegada historiadors, vinculats a la tasca d'estudi de la nostra realitat històrica. La seva vocació pastoral, la predicació, li va permetre, en els seus desplaçaments, no solament dedicar-se a la seva tasca sacerdotal sinó també estudiar arxius i monuments, és a dir, fer història. Aquesta dedicació a l'estudi de la història catalana, i més concretament de les contrades gironines, és el que va justificar que el Dr. Jaume Marquès assolís la categoria de soci de mèrit de la nostra entitat. Amics de l'Art Romànic va estar present en aquestes Jornades d'Homenatge, en les quals es va inscriure un total de 144 persones i han permès de publicar aquests dos grossos volums, amb un total de 61 treballs.

Els treballs s'han agrupat en sis seccions: prehistòria i món antic, edat mitjana, edat moderna, història local, història de l'església i recerca d'arxius. Se'ns fa difícil fer una ressenya, fins i tot breu, d'aquests 61 treballs, i per això solament farem una relació d'aquells que tinguin un interès per a la història de la cultura i l'art català medieval. La tria, com tota tasca de selecció, pot considerar-se poc reeixida, però s'ha intentat donar una visió global d'aquests 28 treballs, quasi la meitat, dedicats a l'edat mitjana. Els volums tenen una introducció consistent en dos treballs (a part de l'aportació dels investigadors) que són la bio-bibliografia de l'homenatjat: Gabriel Roura i Güibas: "El Dr. Jaume Marquès i Casanovas. Apunt biogràfic", i Josep M. Marquès i Planagumà: "Bibliografia del Dr. Jaume Marquès".

Enceta l'aportació dels estudiosos, dins l'apartat d'Arqueologia i Història de l'Art, el treball de Joan Ainaud de Lasarte: "El Dr. Marquès, l'art i els museus". Dins d'aquest mateix apartat cal fer esment de les 14 comunicacions presentades pel que fa al període de l'Edat Mitjana: J. Llinàs, S. Manzano, A.M. Puig, X. Rocas: "Noves dades sobre el poblament d'època visigoda a Empúries: Resultats de l'excavació d'urgència a la carretera de Sant Martí"; J. Badia, B. Bofarull, E. Carreras, M. Piñero, P. Gay: "Les ruïnes de Sant Pere dels Vilars (Espolla, Alt Empordà) i les esglésies als medievals de pedres i fang"; J.A. Adell, J. Burch, C. Carrascal, M. Mataró, A.M. Puig, E. Riu, G. Vieyra: "L'església de Santa Elena de Rodes. Recerca Arqueològica i restauració arquitectònica"; Carlos Cid: "A propósito de una miniatura del "Beato" de Girona, la serie de la zorra y el gallo"; X. Alberch, Ll. E. Casellas, M. Mataró, J. Merino: "Intervencions arqueològiques en el solar de l'antic col·legi dels Maristes (Girona)"; Immaculada Lorés: "Aspectes relatius a la construcció del claustre de la catedral de Girona"; Gerardo Boto: "Serres teriomórficos en los claustros de Girona y Sant Cugat"; Félix Palomero: "San Juan de Rabanera (Soria). Arquitectura y escultura monumental"; J.M. Llorens, G. Font, S. Pujades: "Santa Coloma de Farners a l'Alta Edat Mitjana. La vila, l'ermita, el castell"; Francesca Español: "L'escultor Joan de Tournai a Catalunya"; Josep Masabeu: "L'edifici del Museu d'Art. Fases de

construcció del Palau Episcopal de Girona"; Lluís Prats: "El sepulcro de Bernat de Pau, obispo de Girona (1436-1457)"; Joan Molina: "Relacions i intercanvis artístics entre Girona i el Rosselló a la segona meitat del segle XV"; Josep Casas, Josep M. Llorens: "Un camp militar medieval a Viladamat".

Dins l'apartat d'Història Local remarquem els 4 treballs dels estudiosos: Josep Canal, Eduard Canal, Josep M. Nolla, Jordi Sagrera: "Història urbana de la primera expansió meridional (segles XI i XII)"; Carles Fochs, Josep Canal: "La cellera fortificada de Sant Feliu de Pallerols (segle XIV)"; Antoni Pladevall i Font: "Privilegis reials de constitució del règim municipal de la vila i vall d'Amer"; i Josep Maria Gregori: "Jaume Castelló, un cantor de la capella reial de Joan II present en el setge de la Força de Girona del 1462".

Pel que fa a l'apartat d'Història de l'Església cal fer esment dels 7 treballs dels estudiosos Gabriel Roura i Güibas: "El sermó en honor de Sant Feliu de Girona"; Narcís M. Amich i Raurich: "El culte a Sant Feliu de Girona en els llibres litúrgics hispànics d'època visigòtica (segles VI-VII)"; Josep M. Marquès i Planagumà: "Confraries medievals del Bisbat de Girona", Albert Riera i Pairó, Anna M. Puig i Griessenberger: "Emplaçament de l'orde dels dominics en l'ambient urbà baix medieval de Castelló d'Empúries. El primer convent"; Antoni Pladevall i Font: "Arnau i Bertran de Mont-rodon, dos grans bisbes gironins del segle XIV"; Narcís Soler i Masferrer: "El bisbe Andreu Bertran i el Palau Episcopal de Girona"; i Meritxell Vinaixa i Planas: "Pere Ponç de Vic, efímer organista de la Seu de Girona el 1473".

Finalment esmentar, dins l'apartat de Recerca d'Arxius, els 3 treballs dels estudiosos: Ramon Alberch i Fugueras: "Arxius i arxivística a les comarques gironines"; Sílvia Planas i Marcé: "Alguns documents sobre jueus de Girona"; i Josep Clara i Tibau: "L'ofici a Carlemany dins el breuari de 1339".

Felicitem l'Institut d'Estudis Gironins per organitzar aquest homenatge i haver assolit una tan alta participació d'assistents i a la vegada una aportació historiogràfica tan destacable per a la història de les comarques gironines i, per extensió, de Catalunya.

J.-F. C. F.

* * *

INFORMACIÓ

L'Institut d'Estudis Catalans ha convocat el *LXV Cartell de Premis i Borses d'Estudi*, entre els quals destaquem el "Premi Josep Puig i Cadafalch", ofert al millor treball d'investigació o tesi doctoral sobre arqueologia o història de l'art de les terres catalanes: el "Premi Massó i Torrents", ofert al millor treball d'investigació o tesi doctoral sobre la literatura catalana medieval, tots dos amb una dotació de cinc-cents mil pessetes; així com la convocatòria, per primera vegada, de la "Borsa d'Estudis Abelard Fàbrega", que s'ofereix, en aquesta primera convocatòria, a l'elaboració d'un treball sobre un tema propi de les societats filials de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans. L'import d'aquesta Borsa és de cinc-cents mil pessetes. Per a més informació adreceu-vos a la secretaria de l'Institut d'Estudis Catalans.

* * *